

**ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT
TUYỂN SINH LIÊN THÔNG TỪ CAO ĐẲNG LÊN ĐẠI HỌC**

1. Tên môn thi: Xã hội học phát triển nông thôn

- Số tiết ôn tập: 20 tiết.

2. Đơn vị phụ trách môn thi:

- **Bộ môn:** Kinh tế - Xã hội - Chính sách.

- **Viện:** Nghiên cứu phát triển Đồng Bằng Sông Cửu Long.

3. Mục tiêu của môn thi

3.1. Kiến thức

3.1.1. Biết xem xét xã hội nông thôn;

3.1.2. Hiểu cơ cấu xã hội nông thôn;

3.1.3. Biết nghiên cứu những thành tố cơ bản của xã hội nông thôn (cá nhân, gia đình, dòng họ, làng xã,...);

3.1.4. Biết xem xét các thiết chế xã hội chính thức và không chính thức của xã hội nông thôn;

3.1.5. Hiểu văn hóa nông thôn.

3.2. Kỹ năng

3.2.1. Có khả năng vận dụng kiến thức xã hội học để phân tích những vấn đề có liên quan phát triển xã hội nông thôn.

3.2.2. Có tư duy, sống và làm việc trong mối quan hệ tương tác giữa các cá nhân, tập thể, tổ chức, cộng đồng, xã hội phục vụ cho cuộc sống và công việc.

4. Mô tả tóm tắt nội dung học phần:

Các nội dung chính được giảng dạy gồm: (1) Đối tượng, chức năng, nhiệm vụ của xã hội học nông thôn nhằm tìm hiểu xã hội học nông thôn nghiên cứu gì?; (2) Phương pháp nghiên cứu của xã hội học nông thôn: quan niệm duy vật về lịch sử là cơ sở phương pháp luận cho nghiên cứu xã hội học ở nông thôn; việc nhận thức đối tượng nghiên cứu cần xem xét sự vật trong tiến trình lịch sử phát triển một cách cụ thể, toàn diện và khách quan; (3) Khái niệm nông thôn và xã hội nông thôn; (4) Cơ cấu xã hội nông thôn; (5) Đặc thù của cá nhân xã hội nông thôn: đơn vị xã hội nhỏ nhất của xã hội nông thôn là con người cụ thể, tham gia hoạt động sản xuất, sinh hoạt ở nông thôn. Trong hoạt động, các cá nhân liên kết, tập hợp nhau thành những chủ thể (actors) xã hội rộng lớn hơn (gia đình, nhóm xã hội,...). Đó là đặc trưng của quần cư xã hội nông thôn; (6) Gia đình và hộ gia đình nông thôn Việt Nam; (7) Cộng đồng họ hàng trong nông thôn Việt Nam; (8) Làng – Xã nông thôn Việt Nam; (9) Các thiết chế xã hội ở nông thôn là vấn đề cần thiết để hiểu rõ về xã hội nông thôn; (10) Văn hóa nông thôn,

trong đó văn hóa là một trong những khái niệm quan trọng trong xã hội và là một trong những thành tố lớn.

5. Cấu trúc nội dung học phần:

Chương 1. Đối tượng, chức năng, nhiệm vụ của xã hội học nông thôn (XHHNT)

- 1.1. Đối tượng nghiên cứu của XHHNT.
- 1.2. Một số quan niệm về đối tượng nghiên cứu của XHHNT.
- 1.3. Vài nét sơ lược về sự hình thành và phát triển của XHHNT thế giới
- 1.4. Sự hình thành XHHNT Việt Nam
- 1.5. Vị trí khoa học của XHHNT trong hệ thống chuyên ngành XXH
- 1.6. Hệ những vấn đề nghiên cứu XHHNT đương đại
- 1.7. Chức năng và nhiệm vụ XHHNT

Chương 2. Phương pháp nghiên cứu của XHHNT

- 2.1. Một số cách tiếp cận trong nghiên cứu XHHNT
- 2.2. Một số lý thuyết XHH hiện đại vận dụng trong nghiên cứu XHHNT
- 2.3. Các bước tiến hành nghiên cứu trong XHHNT
- 2.4. Hệ các phương pháp nghiên cứu vận dụng
- 2.5. Hệ phương pháp thu thập thông tin
- 2.6. Nghiên cứu NT có sự tham gia (PRA)

Chương 3. Khái niệm nông thôn (NT), Xã hội nông thôn (XHNT)

- 3.1. Khái niệm NT
- 3.2. Những phân biệt NT với đô thị
- 3.3. Mối quan hệ của NT với đô thị và xã hội tổng thể
- 3.4. Phân loại NT và lịch sử NT
- 3.5. Đặc trưng của NTVN trong đổi mới và hội nhập

Chương 4. Cơ cấu XHNT

- 4.1. Khái niệm cơ cấu, cơ cấu xã hội (XH)
- 4.2. Bản chất của một cơ cấu XH
- 4.3. Các loại cơ cấu XH ở NTVN trong đổi mới và hội nhập
- 4.4. Sự phân tầng XH ở NT hiện nay

Chương 5. Đặc thù của cá nhân XHNT

- 5.1. Những đặc trưng XH của cá nhân XHNT
- 5.2. Vai trò XH của cá nhân NT trong các CĐXH
- 5.3. Nông dân – Nhân vật XH đại diện ở NTVN
- 5.4. Nông dân VN thời hội nhập vào WTO

5.5. Nông dân VN trong quá trình CNH, HĐHNN, NT

Chương 6. Gia đình và hộ gia đình NTVN

- 6.1. Khái niệm gia đình và hộ gia đình NTVN
- 6.2. Các đặc trưng của gia đình NTVN
- 6.3. Hộ gia đình trong làng xã VN từ XH truyền thống đến hiện đại
- 6.4. Hôn nhân ở XHNTVN: Truyền thống và hiện đại

Chương 7. Cộng đồng họ hàng trong NTVN

- 7.1. Khái niệm cộng đồng xã hội (CĐXH)
- 7.2. Cộng đồng họ hàng ở NT
- 7.3. Hệ thống các quan hệ XH trong dòng họ
- 7.4. Cơ cấu – XH của dòng họ
- 7.5. Vai trò XH của họ hàng trong XHNT hiện nay

Chương 8. Làng – Xã NTVN

- 8.1. Khái niệm làng – xã – một CĐXHNT
- 8.2. Lương tính của làng: “Làng – Họ” và “Làng – Nước”
- 8.3. Những đặc trưng truyền thống của thôn, làng,...trong XHNTVN
- 8.4. Những biến cố lịch sử của làng VN
- 8.5. Biến đổi cơ cấu XH của làng VN từ truyền thống đến hiện đại.
- 8.6. Tự quản trong làng – xã hiện nay

Chương 9 Các thiết chế XH ở NT

- 9.1. Khái niệm thiết chế XH
- 9.2. Các thiết chế XH cơ bản ở NT

Chương 10 Văn Hóa NT

- 10.1. Khái niệm văn hóa (VH)
- 10.2. Các loại hình VH ở NT
- 10.3. Các vùng VH NTVN
- 10.4. VH làng xã và nét đặc thù của nó
- 10.5. Những đặc trưng cơ bản của VHNT

6. Phương pháp giảng dạy:

Giảng viên và người học cùng thảo luận những kiến thức cơ bản theo nội dung môn học dưới sự hướng dẫn, phân tích và lý giải của giảng viên theo phương pháp tư duy xã hội học của người học nhằm gắn kết kiến thức với thực tiễn trong ôn tập môn Xã hội học phát triển nông thôn và phương pháp thi theo hình thức tự luận.

7. Nhiệm vụ của người học

Nắm bắt được những nội dung của môn học bằng cách tham gia lớp ôn tập và đọc kỹ giáo trình Cơ sở Xã hội học nông thôn Việt Nam (được giới thiệu trong phần tài liệu học tập).

8. Đánh giá kết quả thi của người học

8.1. Hình thức thi

Môn thi được đánh giá bằng hình thức tự luận. Thời gian thi là 90 phút.

8.2. Cách chấm điểm

Bài thi được chấm theo thang điểm 10, làm tròn đến 0,25 điểm cho từng bài thi.

8.3. Điều kiện xét tuyển

Môn thi đạt từ 5 điểm trở lên.

9. Tài liệu học tập

Thông tin về tài liệu

[1] Tổng Văn Chung, 2011. Giáo trình Cơ sở Xã Hội Học Nông Thôn Việt Nam. Nhà Xuất Bản Giáo dục Việt Nam

Số đăng ký cá biệt

Liên hệ bộ môn
Kinh tế - Xã hội - Chính sách,
Viện NCPTĐBSCL,
Trường ĐHTC

Cần Thơ, ngày 27 tháng 11 năm 2015

TL. HIỆU TRƯỞNG
VIỆN TRƯỞNG
Nguyễn Văn Sánh (Đã ký)

TRƯỞNG BỘ MÔN
Lê Cảnh Dũng (Đã ký)